



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4007/2020
10.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирољуб Јовичић адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ обојица из ..., чији је заједнички пуномоћник Мирослав Тешић адвокат из ..., ради недозвољености извршења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1937/19 од 11.05.2020. године, у седници већа одржаној дана 10.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1937/19 од 11.05.2020. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужених за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожеги П 751/18 од 11.12.2018. године, ставом првим изреке, утврђено је да није дозвољено извршење одређено решењем Основног суда у Пожеги И 182/16 од 08.06.2016. године. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплате износ од 141.600,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1937/19 од 11.05.2020. године преиначена је пресуда Основног суда у Пожеги П 751/18 од 11.12.2018. године, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да није дозвољено извршење одређено решењем Основног суда у Пожеги И 182/16 од 08.06.2016. године и обавезан је тужилац да туженима на име трошкова парничног поступка исплати износ од 298.100,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законом одређених разлога, са предлогом да се о ревизији одлучи применом члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Тужени су изјавили одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011, 49/2013 – УС, 74/2013 – УС, 55/2014, 87/2018 и 18/2020, у даљем тексту: ЗПП), па је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажним и извршним решењем Основног суда у Пожеги П 544/14 од 01.06.2015. године утврђено је да је тужилац сметао тужене у последњем стању државине кат. парцеле ... КО ..., потес „страна“, ливада 6. класе, површине 15 ари и 60 м², уписане у лист непокретности број ... КО ..., па му је наложено да предметну катастарску парцелу врати у пређашње стање тако што ће извршити радње наведене у том решењу. Истовремено забрањено му је да убудуће на такав или сличан начин смета тужене у поседу наведене катастарске парцеле. Извршност предметног решења о сметању поседа наступила је дана 14.11.2015. године. Након правноснажности и извршности решења о сметању државине П 544/14 од 01.06.2015. године овде тужени нису поднели предлог за извршење у законском року од 30 дана у коме су могли тражити извршење чинидбе из тог решења, у смислу члана 453. ЗПП, већ су у својству извршних поверилаца дана 16.12.2015. године поднели захтев за плаћање судских пенала против тужиоца као извршног дужника. Предлог за извршење усвојен је решењем И 1492/15 од 16.11.2015. године којим је наложено извршном дужнику плаћање пенала у износу од по 40.000,00 динара дневно за сваки дан задоцњења у извршењу чинидбе. Нови предлог за извршење извршни повериоци поднели су 17.12.2015. године, такође по протеку рока од 30 дана у коме су могли тражити чинидбу из решења П 544/14 од 01.06.2015. године. Решењем о извршењу И 182/16 од 08.06.2016. године, које је потврђено решењем Ипв И 27/17 од 12.04.2017. године, усвојен је предлог извршних поверилаца и одређено је извршење обавезе на чинидбу према извршном дужнику, овде тужиоцу, а извршни повериоци су овлашћени да о трошку извршног дужника другом лицу повере враћање у пређашње стање катастарске парцеле број ... КО ... Наведеним решењем извршном дужнику је наложена уплата износа од 1.000.000,00 динара на име подмирења трошкова који ће настати извршењем радње од стране другог лица и одређено је извршење на целокупној имовини извршног дужника уколико у остављеном року не положи наведени износ. Поводом исте извршне исправе - решења П 544/14 од 01.06.2015. године покренуто је више извршних поступака у којима је извршни дужник – тужилац, изложен вишеструким трошковима извршења. Пресудом Основног суда у Пожеги П 1225/15 од 05.12.2017. године, која је потврђена пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1143/18 од 02.11.2018. године, утврђено је да ГГ има право својине и државине на земљишту на којем треба да се спроведе чинидба у извршном предмету И 182/16.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев утврдивши да није дозвољено извршење одређено решењем И 182/16 од 08.06.2016. године јер су тужени, као извршни повериоци, пропустили рок од 30 дана прописан чланом 453. ЗПП, у оквиру којег су могли да траже извршење чинидбе из правноснажног и извршног решења о сметању поседа П 544/14 од 01.06.2015. године. Према становишту првостепеног суда, тужилац, као извршни дужник има правни интерес да у самосталном парничном поступку истакне тужбени захтев ради

заштите свог права и да сходно члану 194. ЗПП и члану 81. ЗИО поднесе тужбу за утврђење недозвољености извршења одређеног решењем И 182/16 од 08.06.2016. године.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да није дозвољено извршење одређено решењем Основног суда у Пожеги И 182/16 од 08.06.2016. године. По оцени тог суда, првостепени суд је погрешно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев заснован на одредби члана 81. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“ 106/15...9/20). Ово из разлога јер је наведени закон ступио на снагу 01.07.2016. године, односно после доношења решења о извршењу И 182/16 од 08.06.2016. године, због чега се на конкретни случај има применити Закон о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“ бр. 31/2011 ... 139/2014), који је био на снази у време подношење предлога за извршење и доношења предметног решења о извршењу. Како наведени закон није прописивао могућност да извршни дужник покрене парнични поступак тужбом којом тражи да се утврди недозвољеност извршења због оспоравања потраживања, већ је такву тужбу сагласно члану 50. тог закона могло поднети само треће лице, другостепени суд је донео побијану пресуду.

По оцени Врховног касационог суда, овакво становиште другостепеног суда је правилно.

У конкретном случају, поступак извршења у односу на који се тражи утврђење недозвољености извршења покренут је пре 01.07.2016. године, као дана ступања на снагу Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник Републике Србије“, број 106/15.....9/20). Одредбом члана 545. тог закона прописано је да се извршни поступци и поступци обезбеђења који су почели пре његовог ступања на снагу настављају према Закону о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник Републике Србије“, број 31/11 ... 139/14). Из наведеног произлази да се на конкретни случај има применити Закон о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“ бр. 31/2011 ... 139/2014), који је био на снази у време подношење предлога за извршење и доношења предметног решења о извршењу, за које тужилац тражи да се утврди недозвољеност извршења. Овај закон, за разлику од сада важећег Закона о извршењу и обезбеђењу, није прописивао могућност да извршни дужник покрене парнични поступак тужбом којом тражи да се утврди недозвољеност извршења, већ је чланом 50. тог закона тужбу ради утврђења недопуштености извршења могло да поднесе само треће лице, не и извршни дужник. С тога је правилан закључак другостепеног суда да је првостепени суд погрешно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужиоца заснован на одредби члана 81. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник Републике Србије“, број 106/15.....9/20).

Неосновано тужилац ревизијом указује да има правни интерес да поднесе тужбу за утврђење недозвољености извршења на основу члана 194. Закона о парничном поступку, јер је тужба за утврђење општа тужба која се може поднети на основу општих правила парничног поступка увек када постоји правни интерес, што је по наводима тужиоца овде случај. Међутим, по оцени Врховног касационог суда, тужилац у конкретном случају није легитимисан за подношење тужбе за утврђење недопустивости извршења, имајући у виду одредбу члана 50. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“ бр. 31/2011 ... 139/2014), које се има применити на конкретни случај. Одредба члана 50. Закона о извршењу и обезбеђењу

односи се на лица која немају статус странке у извршном поступку и којима у оквиру извршног поступка није обезбеђена заштита. Тужиоцу је, као дужнику у извршном поступку, обезбеђена заштита по правилима тог поступка и с тога он нема легитимацију да захтева да се у парничном поступку утврди недопустивост извршења, нити да вођењем такве парнице утиче на ток и исход извршног поступка, јер му је заштита обезбеђена у оквиру извршног поступка.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке, на основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

На основу овлашћења из члана 165. став 1. у вези члана 154. ЗПП, Врховни касациони суд је одбио захтев тужилаца за накнаду трошкова одговора на ревизију, јер се не ради о трошковима потребним ради вођења парнице, па је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић